

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Választási visszaélések megtorlása.

Most egyelőre már csak arról van szó, miként végződik a választási eljárás. Hogy mik lesznek a végső eredmények. Marad-e és milyen arányú többsége a Tisza-kormánynak, vagy már a választási küzdelemben le tudja győzni a nemzet azt a féktelen erőszakot, melynek Tisza István gróf minden lehető és lehetetlen eszközt igénybe veszi most is, mikor a népi ítéletét provokálta.

Rendszerétől, az erőszaktól a kormányelnök most sem tér el. Sőt soha nem látott jelenségei mutatkoznak már is annak, hogy a belügyi minisztérium és az egész kormányzati hatalom ráveti magát a kerületek hivatali köreire és a presszió, a választó-fogdosás büntetlenségét hirdeti azoknak, akiktől, bár meg nem engedett és törvényben tiltott, de hasznos kortes-szolgálatokat vár az ő feltöltött jelöltjeinek előnyére.

Legfőbb tekintet Tiszák előtt a szolgálatok hasznossága. A többimind mellékes. Ha eredményt tudnak felmutatni a hivatalos kortes-szervezetek, mindent meg szabad tenniük és legutolsó szempont lehet előttük a választások tisztasága és korrektsége. Ezt a nagytermészetű Tisza István csak frázisnak tekinti. Neki többség kell

mindenáron, hogy aztán gyökeres „rendet csinálhasson“ az új képviselőházban és alaposan kiirihassa a nemzeti ellentállásnak alkotmányos biztosítékait.

Legyen hát tisztában a választó nemzet azzal, hogy ilyen elvetendő célok miatt rendeltette el Tisza ex-lex-lexben, törvény ellenére, a sürgős téli választásokat. És tartsa nyitva a szemét a közönség, figyelje meg gondosan, hogy a kormány és pártja milyen módon kerülik meg a választási törvény rendelkezéseit. Mert Tiszák, jól tudván, hogy szabad meggyőződésük útján hagyva, a polgárok biztos bukását okozná az erőszakban tomboló kormányzatnak, most valóságos virtuóizást fejtenek ki a választási visszaélések halmozásában és a bárósi-társi pénzekből összeharácsolt kassza erkölcsstelen felhasználásában.

Ennek a látása és tudása indította a szövetkezett ellenzék vezérő bizottságát arra a szokatlan elhatározásra, hogy a fővárosban egy központi szervezet létesített, melynek célja a már is nagymértékben mutatkozó választási visszaélések megtorlása.

Utalván arra, hogy már is sűrűn ismétlődő panaszok merülnek föl a választók joga elleni visszaélésekről, Kosuth Ferencz fölhívja a választókerületek vezérferfiat és minden egyes vá-

lasztót, hogy a tudomásukra jutott választójog elleni visszaéléseket, vesztegetést, fenyegetést, erőszakot, etetést, itatást azon esetre, ha helyben a jogsegély rendelkezésükre nem állana, törvényes megtorlás céljából juttassák azonnal a vezérő-bizottság tudomására.

Hogy erre a fölhívásra már a választási mozgalmak legelső napjaiban szükség van, élénken bizonyítja annak az iránynak végzettségét, melyben a Tisza által minden vonalon megkísérelt kormányzati abszolutizmus halad. És ezzel szemben fokozatos kötelessége az ellenzéki polgárságnak, hogy egyértelműen sorakozzék az erőszak ellen és a saját becsületes hazafit meggyőződése mellett.

Kötelessége, hogy törhetetlenül összetartsa a zászló alatt és azon kipróbált vezéreit küldje a parlamentbe, akik nem ingadozó elhatározottsággal tudják és fogják megvédelmezni Tisza ellen és mindenkiel szemben az ország alkotmányának sértetlenségét.

Politikai híreink.

— Budapest, január 9. —

Miniszterek, mint bukott képviselő-jelöltek.

Nem kevesebb mint négy miniszter fog a fővárosban a választásokon megbukni. Nyiri Sándor a második, Hieronymi a hat-

Bernd Róza.

(Színmű 5 felvonásban. Irta Hauptmann Gerhart. Először adták a debreczeni városi színházban. 1905. január 8-án.)

Hauptmann, akire a németek joggal büszkék, mindig az élet sötétségeit keresi. A Takácsok-ban az új kor szocialis forradalmának hajnalát villantja föl; Hannelében a szegény árva mostoha sorsát engeszteli a jövő élet menyországi gyönyörűségével; Bernd Róza-ban pedig a forró vértől bűnös utra vert, anyagi támogatás nélkül világba vetett parasztleány tragédiáját rajzolja meg, nekünk, magyaroknak, szokatlan erőszaggal és szokatlan igazsággal.

Szegény Bernd Róza anyátlanul serdül fel vérmes nagy leánynak. Imádságból élő, öreg apja nem tarthatja rajta szemét, a kegyetlen sors odasodorhatja, ahova tetszik. Gyermekkori szerelmével szereti Flamm birót s feláldozza neki leánykoszoruját, mikor már egy talpig becsületes, csendes lelkű emberrel jegyben jár. Utána vetette magát már régebben egy Streckmann nevű gépész is, de a lány utálja a fekete lelkét. — Streckmann, megtudva a Róza viszonyát Flamm biróval: célt nem érthető

szenvedélyében megfenyegeti a lányt, hogy mindent kikiált a világnak, ha neki is meg nem adja magát. Az elbukott másodsorú elbukik. Azután, szegényétől mardosva, megfojtja magát, hogy ne kelljen annak is végigszenvednie az anyja kálváriáját.

Igazán, az élet mélységéből kiált hozzá az a hang, melyen Bernd Róza eltördeli rettenetes vallomását. Pedig, ha egyes jeleneteiben nézzük a darabot, nagyon közönségesnek tetszik; oly természetes, oly vaskosan mindennapi. De épen a legiszonyubbi lelki töredelmeknek, belső nagy tragédiáknak ilyen meztelenül hű keretbe foglalása: döbbeneti meg s szinte veri le igazságával a hallgatót. Talán sokan hajlandók úgy gondolkozni, hogy színpadon az életet csak a költészet fátyolán át lehet vagy szabad bemutatni. Hogy nagy igazság is eltérveszti hatását, ha mindennapi meztelenségében kiáltjuk a közönség elé. Én úgy gondolom: nem. Mert meg kell hajolnunk az igazság előtt, ha igazság, — bár fáj és elszomorít. Különben is Hauptmann oly művészettel, a drámai fölépítésnek oly biztos tudásával s az igazságnak oly elhíthető erejével magyarázza az élet kiszámíthatatlan törvényeit, hogy nincs más szavunk rá,

csak ez az egy; szomorú, de így van. — Azt tanítja Hauptmann, hogy jaj az anyátlanul esendő, szép, szegény leányoknak! Utón-utó felül leskelődik rájuk a kék, a lelkiismeretlenség ördöge, kinek szép a külseje, de romlást hord magában. A leány lelkét csak anyja ismeri és érti; okos férfiakkal, bölcs apáknak mindentudása: nem, igazán nem elegendő egy élet megtartására. És ez a komor tanítás hangozhatott volna-e jobban más korban, mint a mi időnkben, mikor, fájdalom, oly sokan vannak a Bernd Rózák, a szerencsétlen elbukottak! S ha erkölcsi, társadalmi nagy intelmét nem nézzük is a Hauptmann darabjának: meg kell hajolnunk a nagy költő előtt, kinek adatott hatalom az igazlátásra és látásának meg-
 rázóan hű tolmácsolására.

Ezt a nagy igazságot érezhették színészeink is, akiket talán soha nem illetett meg jobban a művész nevezet, mint ma este. Hosszas, lelkiismeretes munka eredménye volt az a pár órai alkotás. Látszik, hogy nagy gondot fordítottak az összjátékra is, ami nálunk ritkaság. És csodálatos az is, hogy míg a kothurnusos tragédiában eltörpülnek: az ilyen eleven életet mutató darabokban egészen megnőnek. Legalább amit

diki, Plósz Sándor kilencz tizedik és Tisza István a negyedik kerületben. A sors bűntető keze éri utól a kormányt, de különösen gróf Tisza Istvánt azokért a bűnökért, a melyeket az ország alkotmánya ellen követte el. Ott kapja meg ő és politikája a vereséget, ahol legjobban fáj neki: az ország szívében.

Sokáig bizonytalan volt a helyzet a Belvárosban, mert Andrássy Gyula vonakodott a jelöltséget elfogadni. Most azonban, hogy elfogadta mégis és a választók lelkesedése mellett nyilvánul meg, kétségtelen, hogy a Nemezis keze sújtja gróf Tisza Istvánt. A választók maguk fogják az ország első kerületében a szemébe vágni szavazatukkal, hogy olyan kormányról hallani sem akarnak, amely magát fanatikusnak mondja és valja, de fanatizmusának minden tüzét arra fordítja, hogy Ausztriának tegyen szolgálatot, ne pedig Magyarországnak.

Az ország fővárosában nem fognak olyan kormányfőket megválasztani, akik meltek akarnak lenni Ausztria kegyeire, de méltatlanoknak bizonyultak a nemzet előtt. Mit is keresnek ezek a miniszterek, mint képviselőjelöltek a fővárosban?

Vajjon nem tudják, vagy nem akarják elhinni ezek az urak, hogy a főváros lakosságát nem lehet olyan eszközökkel „megdolgozni”, mint az ország periferiáján. Itt a trükkök, a csalafintaságok, az eszközök használhatatlanságuk bizonyulnak. Itt a hivatalnoki kar mégis kisebbségben van szemben a választók tömegével és így nem lehet ráparancsolni a választók többségére.

Igenis: itt az elvekkel kell győzni. Hiába minden keresztyénfúrtság, mert itt a jelölt merlegre kerül s ha könnyűnek találtaik, kimondják az ítéletet fölötté. Szívével érez, saját agyával gondolkozik it: a választó s nem ül föl semmiféle rabulisztikának, erőszaknak. A miniszterség nem imponál neki s ha a nemzet alkotmánya ellen Tisza István és kormánya hátlenséget követett el, megkapja rá a választ, amely méltó az általa elkövetett bűnhöz.

Ha a negyedik kerületben Tisza István kisebbségben marad, ez nemcsak Tisza István kisebbségben maradása, ez nemcsak Tisza Istvánnak, de egyszersmind Tisza István

Jeszenszkyne (Bernd Róza) végzett, nem mondható másnak, csak művészi munkának. Az egységes jellemképben mily finoman tudta színezni az öt szakasz ötféle árnyalatát! Legszébb érdeme, hogy egy alapon föl tudta építeni az erős paraszt leány fejlődő s elhanyagolt jellemét. Méltó társa volt Sebestyén Géza, aki a Streckmann ellenszereves alakját széles, erős vonásokkal rajzolta meg. Ők ketten közelítették meg legjobban a Hauptmann-álmodta embereket. Értékes alakítás a Palágyi Flamm bírója; csak az a kár, hogy hangja sokszor elrejtés hatást kelt az igazi indulattal szemben. Egyszerűségével hatott Arday Ida (Flammné), Csontos (Keil Agost) és Csiky, az öreg Bernd rászabott szerepében. Még a mellékszereplők is becsülettel állták meg helyöket, mert az együttes hatást tartották szem előtt. Kiállítás dolgában hü és szép volt az első felvonás díszlete.

Mindenképen sikerült estéje volt színházunknak, csak a közönség bárdolatlanabb része roantott sokat éretlenségével a legszébb jeleneteken. Makó Lajos arról volt eddig híres, hogy előtte legelső a művészi szempont. Ebben a színi esztendőben nagyon megalátozta jó hírét, mert az ilyen vasárnapi premiserekkel tisztán az anyagiak busás jövedelmezőségét tartja szem előtt. Pedig bizony: nagy kár!

Oláh Gábor.

politikájának csufos, szégyenletes bukása lesz. Erkölcsi tanulságzásba megy majd s az ország népét meg fogja győzni arról, hogy a nemzet legdrágább kincsével, alkotmányával nem szabad, nem lehet úgy elbánni, a törvényt így lábbal tiporni mégsem lehet, mint ahogyan azt Tisza István tette

A bűnhődésnek ez a kezdete. A folytatása majd a Házban következik. Mert hiszen minden kétséget kizáróan ott fog tartani az új Házban, ahol tartott, mielőtt az országgyűlést feloszlatta. Soha nem fogja az ellenzék törvényesnek elismerni azt, ami törvényes és sohasem fogja megengedni azt, hogy a jogzegés a törvényhozás alapja legyen. Mar éri is Tisza István, hogy a negyedik kerületben a büntetés nyomában van. Megeshetnék ugyanis könnyen, hogy a miniszterelnök mandátum nélkül maradna, a mi olyan eklatáns bizonyítéka volna az ország hangulatának és felfogásának, hogy a konzekvenciák elől mégsem lehetne vakon és süketen elzárkózni. Ezért elhatározta, hogy Miskolcra északi kerületben jelölteti magát, ahol sok a hivatalnok és ahol a választókra pressziót lehet gyakorolni. Menekülségi kísérlet ez. De csak kísérlet. A büntetés azért el nem marad semmiesetre, mert a bűn és vétek sorsa az, hogy a büntetést és bűnhődést maga után vonja.

Ujabb jelölések.

Az ellenzék vezérő-bizottsága ma délelőtt Kossuth Ferenc elnöklete alatt újból ülést tartott, melyen gróf Apponyi Albert, gróf Batthyány Tivadar, gróf Zichy Aladár, Darányi Ignác, Tóth János és Pállay Sándor párttitkár vettek részt. A bizottság ma a következő jelölésekről vett tudomást:

Debreczenben Thaly Kálmán és Bakonyi Samut jelölték.

A kunszentmártoni választókerület függetlenségi pártja újból Balogh Mihályt jelölte.

A kápolnai kerület pártkülönség nélkül összegyűlt választók Samassa Jánost jelölték, aki függetlenségi programmal lép fel.

A pinczehelyi kerület választói Rátkay Lászlót jelölték egyhangulag.

A sikiői kerület tegnap újból gróf Benyovszky Móriczot jelölte, aki nyomban megtartotta programbeszédét.

A dévai kerület gróf Thoroczky Viktor jelölte.

A nagykálói függetlenségi polgárok újból dr. Mezőssy Bélát jelölték. A jelölő gyűlésről Kossuth Ferencet táviratban üdvözölték.

A diószegi kerület függetlenségi polgárai tegnap Szász Zsombot jelölték.

Aradon Barabás Béla a hó 18-án tartja programbeszédét, melyre gróf Apponyi Albert is leutazik.

A hódmezővásárhelyi kerület újból Endrey Gyulát jelölte.

Az alsó-dabasi kerület Koller István ügyvédet jelölte ellenzéki programmal.

Szent-Gróthon Eitner Zsigmond Kossuth-párti, Kálmán Károly néppárti és báró Harkányi Frigyes szabadelpárti jelölt áll egymással szemben.

A pápai Ujpárt tegnap tartott ülésén jelöltség elvállalására a hó 11-én küldöttség kéri meg az Ujpárt vezérét.

Miskolcra a déli kerületben az ellenzék dr. Baracs Marczelt jelölte. Az északi kerületben gróf Tisza István miniszterelnök lép fel.

A kishajói kerületben dr. Lázár Nándort akarja megnyerni az ellenzék. Ha ő nem vállalja a megbízást, akkor Purgly László lép fel.

Bethlenben a szabadelpárti Fejérvári Jenő ellen a disszidens Barcsay Tamás lép fel. A nagyajtai kerületben Weisz Berthold

nem lép fel többet. Helyette gróf Bethlen József próbálkozik.

Alvinczen Szóts Pállal szemben Szalánczy Jenő nagybirtokost jelöli az ellenzék.

A hajduböszörményi függetlenségi párt újból Bendek Jánost kandidálta.

A nagyiklói kerület újból gróf Wass Béla disszidens kiáltotta ki jelöltjéül.

Hajdunánáson egyhangulag Rákosi Viktort jelölte ismét az ellenzék.

Zilah egyhangulag Lengyel Zoltánt jelölte újra.

A jászberényi függetlenségi párt egyhangulag gróf Apponyi Albertet jelölte.

A kalocsa-dunapataji választókerületben a szövetség ellenzék jelöltje Krasznay Ferenc Kossuth-párti.

A dési kerület egyesült ellenzéki párti választói vasárnap délelőtt tartott gyűlésükön báró Dániel Tiborral szemben a disszidens gróf Desewffy Aurélt jelölték képviselőnek, ki a jelöltséget el is fogadta.

Vármegyénk és vidéke.

Rákosi Viktor diadalutja. A hajdunánási választókerületből több kézből is érkezett híradásul, a melyek Rákosi Viktornak diadalmas fogadtatását és zászlóbontását jelentik. Vasárnap Hajdunánáson bontották ki a hajduk szeretett képviselőjöknek, Rákosi Viktorra a zászlóját. Rákosi Viktor programbeszéde igazi diadalt aratott a rendíthetetlenül összetartó hajduk sok ezrei előtt, kik meghallgatásra és kikiáltására vasárnap a Kossuth szobrához gyűltek. Ma hétfőn pedig Hajdudorogon tartott programbeszédét, a melynek sikeréről ezeket sürgönyzik:

„Rákosi tegnapi nánási diadala után ma Dorogon tartott programbeszédét négyezer lelkes függetlenségi polgár előtt, kik rendülhetlen hívei.”

Huszonegy év óta képviselő. Levelezőnk jelenti, hogy Nadudvar hajdumegyeyi választókerület székhelyén Nadudvaron most tartotta Papp Elek volt képviselő és képviselő jelölt beszámoló beszédét, nagy és lelkes választó közönség előtt, erre egy 100 tagu küldöttség hívta meg és ajánlotta fel neki a jelöltséget. Boldizsár Zsigmond tanító szép szavakban tolmácsolta a választókerület ezen elhatározását, kiemelve azt, hogy Papp Elek volt képviselő 21 éve becsületesen s jgeretének minden pontját betartva képviseli a kerületet, s biztosította a kerület tantoritanal ragaszkodásáról. Ezután Papp Elek mondta el a lefolyt ciklus eseményét dióhéjban s vázolta az utat, mely az ország, a haza függetlenségéhez és boldogulásához vezet, elmondta beszédét fiataloslelkedéssel s nagyhatással, mit a választók igaz lelkesedéssel honoráltak. A program beszédén képviselő voltak a választókerület majdnem minden községének kiküldöttei. Ellenjelöltje eddig nincs, de itt úgy is minden próbalkozás sikertelen maradna.

Hírek a hajduszoboszlói kerületből. Beérkezett híradás alapján egyszerűen csak tényeket sorolunk fel és ezek magokban véve izgalmas képét mutatják a hajduszoboszlói kerületbeli állapotoknak. A legujabbak ezek:

1. Vasárnap délelőtt a Kossuth-kör Kovács Gyulát jelölte képviselőül, aki a jelöltséget elfogadta, a küzdelmet Polonyi Gézával szemben felveszi.

2. A szocialista párt vasárnap este Huszka Mihály elvtársat jelölte. E töredék 140 tagból áll.

3. Ma kedden délelőtt fogadja Polonyi Géza a Polonyi párt küldöttségét, a melyet Fogthüty János vezetett fel.

4. Ma már úgy a Kovács, mint Polonyi párt zárlói mind lobognak a házakon. Polonyi Géza esütőtörkөн érkezék Hajdúszoboszlóra. Program-beszédét vasárnap mondja el. Egyébként Polonyi Géza — állítólag — kijelentette, hogy másutt, mint Szoboszlón jelöltséget nem vállal, máshová semmi szín alatt még akkor sem megy, ha meg kell válni közpályájától.

Rásó alispán Budapesten. Rásó Gyula, Hajdúvármegye öreg alispánja Budapesten időzik fent. Még megérjük, hogy közmegelepetésre, mint hajduböszörményi képviselőjelölt tér vissza hozzánk. Ilyen fenekestől felfordult kortesvilágban semmi sem lehetetlen.

Ádám János gyásza. Ádám János hajdúszoboszlói földbirtokost, ev. ref. egyházi főgondnokot, megyei bizottsági tagot, az ottani Kossuth-párt érdeműs elnökét mély gyász érte. Szeretett neje, született Tar Róza asszony 51-ik életévében elhunyt, folyó hó 8-dikán temették el nagy részvét mellett.

Egy új jelölt. A miskolci Ellen-zék-ből olvassuk: A választási események figyelemreméltó híreként megemlítjük, hogy városunk egyik derék, lelkes függetlenségi elvű polgárát, tolcsvai Bónis Sándort pénteken egy tiszapolgári küldöttség a tiszalöki kerületbe függetlenségi párti képviselőjelöltnek kérte fel.

Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartott ülést Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt. Jelen voltak: Wessprémy Zoltán főjegyző, Pénzes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeglédy Mihály tiszti ügyész, dr. Losonczy Ámos főorvos és Pákozdy Sándor másod aljegyző. A szakelőadók jelentései után az egyes albizottságokat alakították meg a következőképpen:

Fegyelmi választmány. Elnöke a főispán. Kinevezett rendes tagjai: Faust Elek pénzügyigazgató, Latinovits Mihály főmérnök, póttag Csányi Viktor tantelügyelő, választott rendes tagjai: Soltész Farkas, Padrah Sándor, póttag Levay Márton.

Az árvaügyi telexbivitel bizottság. Elnöke a főispán, helyettes elnöke az alispán, tagjai hivatalból a főjegyző, árvaszéki elnök és a tiszti ügyész. Kinevezett tagjai: Soltész Farkas, Levay Márton, póttag dr. Popper Mór, választott tagjai Major Gyula, Wessprémy István, póttag Farkas Pál.

Erdészeti kihágási ügyekben II. fokban ítélő bizottság. Tagjai Kis Ferencz, Padrah Sándor, Farkas Pál, Wessprémy István, póttagok dr. Popper Mór, Levay Márton, Soltész Farkas és Major Gyula.

Munkaadó és munkások vitás ügyei-ben II. fokulag intéző bizottságban a Dalmy László elhalálozásával megüresedett helyre megválasztott dr. Popper Mór.

Pótadó és utadó felszólamlási bizottság. Tagjai lettek Faust Elek pénzügyigazgató, Wessprémy István, Padrah Sándor, dr. Czeglédy Mihály.

Az erdészeti albizottság. Elnök Pénzes Sándor árvaszéki elnök, tagjai Wessprémy István és dr. Popper Mór.

Az állatbetegségek Hajdúvármegyé-ben. A múlt hónapban megszűnt a takonykór Nádudvaron, a ragadós szájszáj és körmefájás Tiszacsegén, Hajdúnánáson és Hajdúsámsonban, a sertésorbáncz Hajdúnánáson, ellenben újra fellépett a sertésvész Nádudvaron és Püspökkladányban.

Gyermekjárványok a megyében. A megyei tiszti főorvos jelentése szerint a múlt hónapban a roneszó toroklob 6 községben 13, a vörheny 7 községben 51 esetben lépett fel, járványszerűleg Téglás községben.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 115. Bérlet 87-ik szám (B)
Debreczen, kedd, 1909 január hó 10-én:

Casanova.

Regényes nagy operette 3 felvonásban előjátékkal. Szövegét írta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzette: Barna Izsó.

I. felvonás: Marion. — II. felvonás: Pompadour. — III. felvonás: Lia.

Személyek: A sátn — Faragó Ödön. A felesége — Rózsa Lili. Casanova Jakab — Mezei Andor. Bonaparte Napóleon — Iványi Antal. Barbarina — Püspöky Róza. Lucy — Rományi Mária. Casanova Jakab — Mezei Andor. Petrucció, XV. Lajos, Mózes, turini lócsiszár — Faragó Ödön. Marion, Pompadour marquise, Lia — Rózsa Lili. Pietro — Karacs Imre. Rendőrönök — Halász Alfréd. Tonina — Püspöky Róza stb.

Holnap, szerdán, január 11-én, bérlet 88-ik szám „C“

Heidelbergi diákélet.

Színmű 5 felvonásban. Meyer Förster Vilmos. Fordította: Márton Miksa. Dalszövegét írta: Heltai Jenő. Diák dalokat átírta: Kun László.

Mi az újság?

— Budapest, január 9. —

Lengyel Zoltán elővezetése. Ma vonták kérdőre Lengyel Zoltán volt országgyűlési képviselőt még a cloyi hadiparancs idejében megjelent egyik cikkéért, királysértés, becsületsértés és lázításért. A tárgyalást Zsitvay Leó elnök nyitotta meg 10 órakor és az esküdtszék megalakulása után konstata, hogy habár Lengyel Zoltán az idézést átvette, a tárgyaláson még sem jelent meg. A vádat képviselő dr. Magyar ügyész indítványozza, hogy a vádlottat, aki az engedelmisséget megtagadta, vezessék elő. Zsitvay elnök rövid tanácskozás után kihirdeti a bíróság határozatát, a mely Lengyel Zoltán azonnali elővezetését rendelte el. A míg a rendőrség ez ügyben eljár, addig a tárgyalást felfüggeszti és az esküdteket egy kis türelemre kéri. Tekintve, hogy Lengyel Zoltán nincs Budapesten, hanem választókerületében időzik, valószínű, hogy letartóztatják.

Megfagyott család. Szomorú fölfedezésre jutott tegnapelőtt a szatmármegyei csendőrség egyik járőre. Portyázása közben ugyanis a Csengeri puszta közelében az ut mellett egy mély árokban felborult kocsi találtak. A kocsi előtt pedig két megfagyott ló. A csendőrök a nagy hótuvástól nem tudták a kocsit kiemelni s ezért a legközelebbi tanyáról birtak segítséget. A mikor a kocsit kiemelték, a kocsi alatt egy asszony és három apró gyermek csontjait fagyott holttestét találták. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlenség áldozatai Mocsonya Péter és családja. Mocsonya mint béres szolgált az ugoesamegyi Ferenczi-tanyán, ahonnan elindult családjával kocsin, hogy új szolgálati helyére, a szatmármegyei Csengeri pusztára költözzön. A nagy viharban nem

tudtak messze jutni s ezért utközbeküldésnek kellett szállniok egy csárdában, ahonnan másnap reggel indultak tovább. A szél akkor lecsendesedett, de utközben, amikor már alig néhány kilométernyi távolságban voltak rendeltetési helyüktől, az időközben kitört hóvihar megakadályozta őket a tovább utazásban. A sötétség beálltával a lovak is, meg a gazdájuk is eltevesztették az utat és befordultak egy mély árokba, ahonnan nem tudtak kiszabadulni. A hálott ember zsebében megtalálták még azt a néhány forintot is, amelyet a Ferenczi-tanyáról történt távozása után volt gazdájától kapott. A szerencsétleneket beszállították a legközelebbi községbe.

UJDONSÁGOK.

Választási mozgalmak Debreczenben.

[Az új párt képviselőjelölt gyűlése. — A függetlenségi párt meghívója. — Az új-párt meghívója. — Dobieczy Sándor jelölése. — Szociálista jelölt Debreczenben. — Kormánypárti jelölt az első kerületben.]

A debreczeni új párt tagjai ma délután 3 órakor képviselő jelölésre gyűlnek össze a Bika szálló földszinti éttermében, hogy a III-ik választókerületbeli jelölt személyében megállapodjanak. A Bika szálló nagytermében ugyanezen időpontban s ugyanezen célból gyülekeznek a III-ik kerületbeli függetlenségi és 48-as polgárok is. A két párt vezetősége azt az ajánlatot terjeszti a pártok elé, hogy a szövetkezett ellenzék jelöltjeként Szabó Kálmán kereskedelmi és iparkamarai elnököt, a debreczeni új-párt érdemes elnökhelyettesét kérjék föl a jelöltség elfogadására, mely esetben a gyűlésre küldöttségileg meghívandó Szabó Kálmán a két párt együttes jelenlétében nyomban meg is tartja programbeszédét. Szabó Kálmán jelöltségét városzerte szerencsés gondolatnak tartják s általános lelkesedéssel üdvözlök, mert benne a két ellenzék párt tagjainak bizalma méltán öszpontosul, mint független állású és gondolkodású polgárt, mint az önálló vármegye régi kipróbált bajnokát a függetlenségi és 48-as polgárok is igaz lelkesedéssel fogadják. Mi sem természetesebb, mint az, hogy az I-ső és II-ik kerületekben a függetlenségi jelölteket az új-párt a maga jelöltjeinek is tekinti s teljes erejével azon lesz, hogy a szövetkezett ellenzék ügye mind a három kerületben diadalra jusson.

Egyébként az érdekelt választópolgárság figyelmébe ajánlva itt közöljük a két párt által kibocsátott meghívót a ma délutáni képviselőjelölt gyűlésre.

A Debreczen sz. kir. város 3-dik Kossuth—Varga utcái választó kerületéhez tartozó függetlenségi választók dr. Thaly Kálmán ur elnöklété alatt kedden (január 10-én) d. u. 3 órakor az Arany Bika szálló disztermében fogják a 3-dik kerületre nézve a képviselőjelölést megejteni s a jelöltnek programbeszédét megejteni.

diki, Plósz S4
István a negy
tető keze ér
grof Tisza
melye
tett e
resége
szívét

Belvá
dott
hogy
sedés
hogy
vánt.
első
tukka
akari
és va
arra
gálat

olyan
meltó
méltá
Mit i
képvis

elbinn
ságot
gozni
trükkö
navehe
talnok
ben a
rápara

Hiába
jelölt
taik, s
érez, s
s. nem
szakna
s ha a
ván és
megkap
elkövet

Ha

kisebbsé
ván kise
Istvánn

Jeszens
mondhat
nak. Az
man tu
féle ár
egy alap
raszt le
Mélto tá
Streckma
erős von
közéltett
álmotta

Palágyi F
hangja s
igazi ind
hatott Ar
Ágost) és
szerepébe
csülett
együtt
állítás do
felvonás

Min
házunkna
része rom
szébb jele
eddig hire
szempont.
gyon meg
vasárnapi
busás jöve
Pedig bizo

A teljes számu megjelenésre a függetlenségi érdekelte szavazókat ez uton is tisztelettel fölkéri

a debr. függetl. és 48 as párt elnöksége.

A debreczeni új párt ma, azaz január 10-én, délután 3 órakor a Bika szálló éttermében pártgyűlést tart a III-ik választó kerületbeli képviselőjelölés tárgyában. A párttagokat teljes számban való megjelenésre kéri

Az elnökség.

A debreczeni szabadelpvűpárt III-dik kerületbeli választói vasárnap délelőtt tartották meg a jelölő gyűlést. Mintegy 300-an gyűltek össze a Frohner szálló éttermébe. A gyűlésen ott láttuk Domahidy Elemér főispánt, Rásó Gyula királyi tanácsos alispánt, dr. Löfkovics Arthur takarékpénztári igazgatót, Kernhoffer József az osztrák-magyar bank főnökét, Aczél Géza főmérnököt, Eritz Ernő máv. főfelügyelőt, Krausz Vilmos főrabbit, Kardos Lászlót, Reichmann Ármint, Sziemeth Károlyt, Váczy Jánost stb.

Eritz Ernő méltatta Dobieczki Sándor három éves működését és ajánlatára egyhangulag Dobieczki Sándort kiáltották ki képviselőjelöltjöknek. E határozat kimondása után Kerekes Géza elnök fölkérte Dr. Löfkovics Márton, Podolszky Béla, Papp György, Tóth András, Szliuka István, Falk Ármin és Szedrő Sándort, hogy a jelölést Dobieczki tudomására adják és őt a gyűlésre meghívják.

Mikor Dobieczki a terembe lépett hatalmas éljenzéssel fogadták. — Kerekes Géza tudomására hozta a jelölést és arra kérte, hogy úgy mint a múltban, a jövőben is kövessen el mindent a szabadelpvűpárt és a város érdekében.

Dobieczki Sándor ez alkalommal programbeszédet nem mondott, csak hosszabb köszönő beszédet. Végezetül üdvözlő táviratot küldtek Tisza Istvánnak.

Szocialista jelölt is kerül az ősi civis Debreczenben. Mint lapunkat értesítik a debreczeni III-dik választókerületben a szocialista párt jelöltje Szathmáry Ferenc czipész mester.

Tegnap hire járt a kaszinói és kollégiumi körökben, hogy a *Thaly Kálmán* bevehetetlen várában, a Péterfia Csapó-utcai kerületben a szabadelpvűpárt ellenjelöltet állít az öszkurucznak. És ki ez? Kérdik sokan kíváncsian.

A százados Csokonai ünnepély elhalasztása. A január 28 és 29-dikére tervezett Csokonai emlékünnepélyt a közbejött országos képviselőválasztásoknak épen azon napokra kitűzése miatt el kell halasztani. — Ezt diktálja a józan okosság és az országos irodalmi ünnepély sikerének érdeke. Az elhalasztás mellett szól minden érv egytől százig, a mig az okvetlen megtartás mellett egyetlen elfogadható érvet sem lehet felhozni. Mert még a határnaphoz való görcsös ragaszkodás is túlhaladott álláspont, ha

meggondoljuk, hogy a hat évvel ezelőtt oly fényesen sikerült színészeti 100 éves jubileumnak is augusztus 15 lett volna a határnapja, de Erzsébet királynénk halála miatt novemberben tartottuk meg és sokkal jobban szebben sikerült így, több idő is levén az előkészületekre. Ugy vagyunk értesülve, hogy a választmányhoz az elhalasztás iránt indítványt adtak mely az elhalasztás kimondása s az új határidőnek kitűzése tárgyába mielőbb gyűlésezik. — Részünkről csak helyeselni tudjuk e szép ünnepélynek a választások miatti elhalasztását s ha szabad, szolgálunk egy jó tanácskal is a Csokonai-kör intézőségének. Tűzzék ki az új határidőt márczius hónap végére de vonják be a rendezőségbe városunk társadalmának többi tényezőit és keltsék fel az érdekeltséget minden vonalon, serkentsék tevékenységre az összes erőket, s e téren menjenek magok a kör tagjai jó példával elől, mert bizony a tisztelt választmányi tag urak tanusítják — tisztelet a kivételeknek — a legnagyobb közönységet. Fel tehát munkára tisztelt Csokonai-kör, de csak a képviselőválasztások után!

— Újabb motorkoosi közlekedés.

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége értesíti a közönységet, hogy a debreczen—szerenési vonalon 1905. évi január hó 15-től kezdve a jelenleg közlekedő személyszállító vonatokon kívül, Szerencs—Debreczen, illetve Szerencs—Nyiregyháza között, ugyancsak személyszállítás céljából, II.—III. osztálylyal motorkoosi menetek fognak közlekedni és pedig: Szerencsről indul 7 óra 04 perczkor este, Debreczenbe érkezik 10 óra 23 perczkor. Debreczenből indul 5 óra 15 percz reggel, Szerencsre érkezik 8 óra 25 p. d. e. — Szerencsről indul 12 óra 15 p. délben, Nyiregyháza érkezik 1 ó. 53 p. Nyiregyházáról indul 3 ó. 10 p. d. u., Szerencsre érkezik 4 ó. 40 p.

— Sorshuzás. A régi katonafogásnak egyik szomorú, de már jelentéktelen emléke a sorshuzás. Manapság már csak a sorrendet jelenti, amelyben a hadköteles legénység a mérték alá kerül. Ezt a sorshuzást szombaton fogják megejteni a városházán. Az 1884 évben született ifjak fognak sorsot húzni.

— Munkácsy János hangversenye. Munkácsy János a Bika szálló dísztermében vasárnap este kevés számu, de előkelő közönység előtt mutatta be hegedű művészetét. Nagy reklám és elég jó hír előzte meg a fiatal hegedűst, de őszintén szólva ezek után többet vártunk tőle. Müsorát úgy állította össze, hogy előadását és technikáját megbírálhatta a közönység és ez a bírálat nem vált teljesen a kis Munkácsy előnyére. Tagadhatatlan, hogy az előadása szobatos és értelmes, de nagyon meglátszik rajta az iskola. A technikája már fejlettebb, habár némely fogása, különösen a magasabb fekvésekben ingadozó. Játszott Munkácsy Wieuxtemps és Beethoven dolgokat, de a legszebben sikerült a Bihari kesergő Ernst átiratának előadása. Idővel, sok tanulás és

szorgalom által a kis Munkácsyból nagy művész lehet és akkor Debreczen méltán büszke lehet reá, de egyelőre önálló hangverseny adására még nem tartjuk eléggé érettnek. A közönység lelkes ovációkba részesítette a fiatal művészt, de ez ne tegye elbizakodott, mert a tegnapi taps csupán előleg volt a jövő nagy művészenek.

P. Nagy Zoltán játékában igazán gyönyörködött a közönység, különösen a bájos poutikus Chopin Polonais interpretálása alatt. Egyébként is elismerés illet Nagy Zoltánt a diskret zongora kíséretéért. (— y)

— Meghaltak. Győrösi István ev. ref. 1 hónapos, Pázmándi Erzsébet r. kath. 2 éves, öz. Ferencz Mihályné szül. Kovács Zsuzsanna ev. ref. 59 éves, Schön Mórné szül. Adler Berta izr. 28 éves, öz. Resz Györgyné szül. Márk Amur r. kath. 48 éves, Krausz József izr. 37 éves, Moldován András g. kath. 5 hónapos, Gacsárdi Zsuzsanné ev. ref. 8 napos, Kapusi Juliánna ev. ref. 9 hónapos, Kardos János ev. ref. 14 hónapos, Kardos László ev. ref. 17 éves, Kelemen Ferencz ev. ref. 66 éves, Varga Jánosné szül. Sipos Juliánna ev. ref. 28 éves, Szabó Sára ev. ref. 55 éves, Komlósi Dániel ev. ref. 71 éves, Nagy József ev. ref. 39 éves, öz. Lecsó Andrásné szül. Nagy Juliánna ev. ref. 76 éves, Némethi Sándorné szül. Káti Amália ev. ref. 69 éves, Nagy László ev. ref. 43 éves, Nagy Sándorné szül. Ujvárosi Mária ev. ref. 80 éves, öz. Pisák Ferencz szül. Stefanek Jozefa r. kat. 73 éves.

— A nőegyleti árvaház buzája.

A debreczeni jótékony nőegylet árvaházának kenyérszükségletére Szaller Ferenczonné urnó vál. tag a következő adományokat gyűjtötte: Molnár Mihályné, ifj. Harsányi Istvánné, id. Kertész Istvánné, Zöld Jánosné, Polgári Józsefné, ifju Györfi Istvánné, ifj. Bányay Istvánné természetben 1—1 véka búzát, továbbá buzára: Zöld Mihályné 2 kor. Molnár Józsefné 1 kor. id. Harsányi Istvánné 6 kor. Polgári Mihályné 2 kor. Kiss Mihályné 2 kor. Kulcsár Józsefné 2 kor. öz. Harsányi Imréné 2 kor. Balog Mihályné 2 kor. öz. Veress Istvánné kor. Harsányi Jánosné 2 kor. Balogh Istvánné 2 kor. Ugy a fáradhatlan gyűjtéssek, mint a nemesszivű adakozóknak benső köszönetét fejezi ki. Debreczen, 1905. január 9-én. A jótékony nőegylet elnöksége.

— Hirtelen halál. A debreczeni postahivatal Seregi nevű szorgalmas tisztviselője vasárnap rosszul lett a hivatalban és rövid pár óra mulva meghalt. Miután hirtelen halála gyanut keltett, holttestét a kózkórházban felbontolták.

— Vasúti munkások üldözése. A máv. műhely munkások vizkeresztkor tiltakozó gyűlést tartottak a fővárosban. A műhelyfőnökök basáskodásairól is szó esett, fájdalom, basák között a debreczeni főnök neve is (már annyiszor) ott szerepelt. Az a panaszkodás, hogy a karácsonyi gyűlés óta, a melyet helyzetük javítása érdekében tartottak, az igazgatóság üldözi, sorra elboesátja vezéreiket. A gyűlésről magáról ezeket írják:

A gyűlés, a melyen több százan vettek részt, a József főherceg szállóban volt. Farkas Izor, az állásából elboesátott volt elnök ajánlatára Hugyecz Józsefet választották elnöké. Az előadó Jócsák Kálmán volt, a ki elmondta, hogy a máv-nak

10 forint készpénz vásárlásnál

Wallerstein Fülöp fiai

női divat és vázon üzletében

INGYEN!!

életnagyságu kép.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

Az életnagyságu kép gyönyörű kivitelű és semmit nem kell ráfizetni.

36.000 munkása és ideiglenes alkalmazottja van, a kik teljesen ki vannak szolgáltatva igazgatóságuk kényekedvének. Főlsorolja a panaszokat, elmond egyes eseteket s arra a következtetésre jut, hogy az állam lelketlenebbül bánik alkalmazottjaival, mint a magánvállalatok. Hibáztatja az akkordmunka rendszerét s főlemli a fűtőházi, pályafőntartó, kocsi- és kisegítő fékező munkások tarthatatlan helyzetét, a kiknek egy korona 40 fillér a minimális napibéruk, a melyért olykor 20-34 óráig is kell dolgozniok. Ezek miatt a sérelmek miatt, ugymond, a vasuti munkások Hieronymi Karoly kereskedelmi miniszterhez és Ludvig Gyula elnökgazgatóhoz fordultak orvoslásért, a kik mind a ketten megígérték, hogy jóindulattal vannak a vasuti munkások mozgalmá iránt s vezéreiknek nem lesz bántódásuk. S mégis az történik, hogy a munkások vezéreit üldözik s hajszát indítottak azok ellen a munkások ellen, a kik a szervezkedésben résztvesznek. A műhelyfőnökök elbocsátják a mozgalomban szerepelt munkásokat Budapesten, Zágrábban, Szolonokon, Szombathelyen és Debreczenben. Indítványozza azért, hogy a gyűlés tiltakozzék a miniszter és az igazgatóság eljárása ellen. A tiltakozást a gyűlés egyhangulag kimondotta. Stern József, Tészársz Károly és Pfeiffer Sándor beszélt még a szervezkedés szükségességéről, a mivel a gyűlés bevégeződött.

Nyilvános köszönet. Szabó Mihály hentesüzlet tulajdonos ur évről-évre nagymennyiségű zsírt küld a debreczeni jótékony nőegylet árvaházának szükségletére. Frenczli Rudolf kéményseprő mester ur pedig 12 éven át teljesen ingyen tisztítja és sepreti az árvaház kályhát és kéményeit. A debreczeni jótékony nőegylet ezúton mond köszönetet úgy az adományért, mint a díj talan munkáért.

Gödölle főhadnagy eljegyzése. Gödölle Rudolf cs. és kir. huszár főhadnagy több éven át volt a debreczeni uritársadalomnak is kedvelt gavallér tagja. A Debreczenben állomásozó huszárezred törzséhez volt beosztva Gödölle főhadnagy, a kiről az a hír érkezik, hogy eljegyezte Csalányi Irén urhölgyet Budapestről. Érdekes felemlíteni, hogy egyidejűleg meg a főhadnagy Szakolczán lakos nővérét, Gödölle Margit kisasszonyt Lukovszky Kornél tüzérfőhadnagy jegyezte el.

A Zion egyleti tagok figyelmébe. Beküldték: A Zion egyleti tagok ez uton is értesítettek, hogy az 1905. évre érvényes választási lajstrom f. hó 12-ig az egyleti helyiségben (Piacz u. 63. sz. földszint) ki van függesztve s naponta délután 6-7 óra közt megtekinthető. Jogtalan felvétel vagy esetleges kihagyás iránti felszólamlások ugyanezen folyó hó 12-ig bezárólag nyújthatók be az előjárásához. Az előjárás.

Lopások. Szalóki Elek szabósegédnek 12 korona értékű új cipőjét Csokonai utca 42. sz. a. lakásáról ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség már a tolvaj nyomában jár. — Biró Ilona Batthyány-utca 6. sz. a. szolgáló cseléd 16 korona értékű, új szoknyáját lopták el. — Nagy Zsuzsanna Török Bálint utca 13. sz. a. szolgáló cselédnek a ruháját és cselédkönyvét lopta el Békési Zsófia és megszökött vele. — Katz Sándor malomköz 4. sz. alatti lakostól ismeretlen tettes 25 kor. értékű ruhát loptott. — Miklós P. és társa üzletéből a 15 éves Rácskay Gyula bolti szolgáló, cipőt és zsebkést loptott. Tetten érték, a lopást beismerte.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A debreczeni jótékony nőegylet árvaházának a karácsonyfájára a következő adományokat vettük: Vámos Károly 20 kor. Szlinka István 4 kor. Szabó Miklósné 4 kor. Szabó Kálmánné Fráter Etelka 4 kor. Szabó Lajos igazgató neje 4 kor. Mászáros Pálné 2 kor. Rác Gyula 2 kor. Ormódy Lajosné 4 kor. Tóth Béláné 2 kor. özv. Benyáts Emilné 2 kor. Berger Mórné 4 kor. Fürst Ödönné 1 kor. Kaszanyitzky Andorné 1 kor. Váradi Szabó Jánosné 1 kor. Kazinczy Gáborné, 1 kor. özv. Varga Károlyné 2 kor. özv. Berger Henrikné 2 kor. Csanak Józsefné 2 kor. Wessprémy Zoltánné 4 kor. Csanak Jánosné 2 kor. Riesz Lipóné 2 kor. Lestyán Adorjáné 1 kor. özv. Béressy Sámuelné 2 kor. dr. Szűts Miklósné 2 kor. Debreczeni Lajosné 2 kor. özv. Vargha Ferenczné Dalmy Teréz 2 kor. Vértessy Lajosné 2 kor. Fráter Erzsébet 2 kor. Pünkösty Ferenczné 2 kor. dr. Balkányi Miklósné 2 kor. Péntes Sándorné 2 kor. dr. Oláh Miklósné 2 kor. Kaszanyitzky Endréné 4 kor. Szávay Gyuláné 4 kor. Kovaleczky Antalné 2 kor. Kolbenhayer Kálmáné 2 kor. Benőffy Vinczéné 2 kor. Gabona Nándorné 2 kor. dr. Nagy Lajosné 1 kor. Berger Jenőné 2 kor. Csiffy Katalin 2 kor. Hutiray Béláné 1 kor. Konecz Lajosné 1 kor. Kazai Sándorné 2 kor. Lovassy Károlyné 1 kor. özv. Joó Istvánné 1 kor. özv. dr. Pallay Miklósné 1 kor. Füleky Pálné 1 kor. Vecsey Imréné 1 kor. dr. Tüdös Jánosné 1 kor. dr. Kola Jánosné 1 korona Sass Béláné 2 korona Komlóssy Dezsőné 2 kor. Komlóssy Arthurné 2 kor. Jablonczay Kálmánné 1 kor., Mayer Emilné 1 kor., Berger Vilmosné 2 kor., Muraközy Róza 2 kor., Dobiecki Sándorné 1 kor., Székely Ferenczné 1 kor., Márton Imréné 2 korona. Továbbá a karácsonyfára nagyobb mennyiségű édességet, narancsot, szalonczukrot, fűgét, szent jános kenyeret, és teasüteményt, továbbá viaszgyertyákat voltak kegyesek adni: Csanak József, Kontnek Géza, Félegyházi János, Luszitg és Bán kereskedő czégek, ugyancsak édességekkel járultak Debreczen sz. kir. város, Vadon Sándor ur és N. N., végül Riesz Lipotné küldött nagy mennyiségű süteményt és czukorkákat, Horváth János almát, czukorbabákat, selyemczukrot, Greysinger M. és Hornyák Antalné fűgét és narancsot, nt. Csiky Lajos 6 fűzér fűgét, Gáborjani Szabó Etelka 18 méter színes szalagot és 20 narancsot, Bagossy Kálmánné 12 zsebkendőt és 20 kl. gesztenyét, a Donogán és Somossy cég különféle ruhakelméket. Sesztina Jenőné az összes árvák részére gyönyörű ruhaszövetet. Fogadják a nemes lelkű urasszonyok és urak a jótékony nőegyletnek és a reája bizott árváknak benső és hálás köszönetét. Debreczen, 1905. január 9. A debreczeni jótékony nőegylet.

Népesedés. Az elmúlt héten összesen 52 születést — 27 fiút és 25 leányt jelentettek be és ezzel szemben 44 halálozás fordult elő. Így a lakosság száma természetesen uton e héten 8 al növekedett.

Felolvasó est. A róm. kath. főgymnasiumban tartatni szokott felolvasó esték elseje ez évben folyó hó 12-én csü. törtökön délután 5 órakor tartatik meg igen érdekes műsorral. Felolvas dr. Izsó János, a törvényszék tudós orvosszakértője az „Álom”-ról. Bognár Matild kisasszony a a kiváló ének művésznő magyar dalokat énekel; Pirkler Ernő a jeles szavaló pedig humoros dolgokat szaval el. Domaniczky Teréz urhölgy ki oly nagy feltűnést keltett remek gordonka játékkal, ezen estén is szerepel s gordonka szöllőt ad elő zongora kísérettel. Az est egyik érdekes pontja Munkácsy János heredu művész játéka lesz, ki Tartini „G moll” sonatáját s Hauser „Hongriete” című költői művét adja elő

zongora kísérete mellett. A műsor szemérmét egy igen érdekes felolvasó estének néz eléje e kör hálás közönsége, mely bizonyára ismét zsufoltan megtölti a nagy termet. Ez érdekes felolvasó estére jegyek válthatók a Mihalovits gyógyszerteremben.

Csaló. A polgármester feljelentést tett a rendőrség bűnügyi osztályán ismeretlen könyöradománygyűjtő ellen, aki alighanem valami körmönfont csaló lehet. A zsidós külsejű alakra, miután egyéb ismertető jele nincs, a rendőrség felhívja a közönség figyelmét azzal, hogy a csalót a legközelebbi rendőrségnek adják át.

Talált fagygyu. Találtatott egy zacskóban fagygyu, igazolt tulajdonosa átvetheti a II-ik kerületi kapitányságnál.

Verekedő hetes. Nagy legény lehet Czeglédi Mihály hetes. Két embert vert véresre egymás után. Molnár Ferencz Kossuth-utca 33. szám alatt lakó iskolaszolgát és Pap Miklós hatvan-utca 22. sz. a. lakó hetestársát verte el a nagyverű legény. Mind a ketten feljelentették a rendőrségen könnyű testisértésért.

Egy szép fehér uszkar (pudli) tegnapelőtt — 7-én — veszett el, a megtaláló jutalomban részesítették. Czim a ki adóhivatalban.

Altalánosan legjobbnak elismert Orosz gummi sárczipők oszakis Békés Lajosnál kaphatók.

Olosobb lett a pénz! Mennyivel? megtudható a 27 pénztintézzettel összekötötésben levő Rác Béla bankirodájában Debreczen, Csapó-u. 12. Kölesöntgyek gyorsan és pontosan elintéztetnek a legolcsóbb kamat mellett.

Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.

Multságok.

A főiskolai gyorsíró egylet ez uton hívja fel azokat, kik a gyorsírást meg akarják tanulni, hogy ebbeli szándékukat levelező lapon való megkereséssel közöljék az egylet vezetőségével (főiskolai gyorsíró egylet elnöksége Kollegium), mely teljesen képzett gyorsírókat bocsáthat a tanulni vágyók rendelkezésére. A gyorsírás első része a levelező írás 30-40, a második rész a vitairás 20 óra alatt teljesen elsajátítható, úgy hogy ennyi tanulás a rendes írásnál 3-4-szerre sebesebb írásra, tehát mérsékelt sebességű beszéd leírására képesít.

A máv altisztek zártkörű táncvizigalma f. év február hó 4-én, szombaton este lesz, az állomási épület I/II. oszt. éttermeiben. A meghívók kibocsátása most folyik, a multság iránt a táncolni szerető ifjak és szép leányok már is nagy érdeklődést tanusítanak, és nem is ok nélkül, mert a máv altisztek mindent elkövetnek, hogy ez a táncvizigalmuk is jól sikerüljön s a nagyközönség megleszen elégedve, ha esetleg meghívót tévedésből valaki nem kapna és arra igényt tart, (sziveskedjék ez iránt a körhelyiségben (Ispotály utca 1. sz.) fordulni, hol a kérésnek készséggel eleget tesz az elnökség.

Meghívó. A csapókerti függetlenségi és 48-as olvasó-kör folyó hó 15-én, azaz vasárnap délután 3 órakor körhelyiségében közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgy: 1. Eljáró fogadás. 2. Pénztárnok évi jelentése. Elnökség.

A homokkerti ref. olvasó egylet által rendezett Sylveszter-estélyen az egylet pénztára gyarapítására a következők voltak szivesek felülfizetni: Kenderesi Gábor

diki, P.
István

teió ke. 80 fil., Pávai György 40 fil., Deák Ferencz
grof Tisza 40 fil., Boldogh István (mészáros) 2 kor.,
melyeket Szunyogh Amália 2 kor. 40 fil., Tökés István
60 fil., Szabó Albert 60 fil., Udvarhelyi La-
jos 2 kor., N. N. 1 kor., Koptári Gyula 2
kor., Jakó Pál 2 kor., Tóth István (postás)
40 fil., Kiss József 1 kor., Faragó István
60 fil., dr. Király Péter 2 kor., Thuresányi
Gyula 1 kor. 80 fil., Hubanek Gyuláné 1
kor., Fábán Péter 20 fil., özv. Tökés La-
jozsné 40 fil., Harsányi Gusztáv 1 kor., Szi-
lágyi János 40 fil., Kiss Sándorné 40 fil.,
Nagy Sándor 20 fil., özv. Nagy Sándorné 1
kor. 20 fil., összesen 24 kor. 80 fillér. Mely
felülfizetésekért hálás köszönetünket nyilvá-
nitjuk a homokkerti ref. olvasó-egylet nevé-
ben: a rendezőség.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék vezérbizottsága.

Budapest, január 9. A szövete-
zett ellenzék vezérő bizottsága *Kos-
suth* Ferencz elnökle alatt ma ülést
tartott. A bizottság elnöke, *Kossuth*
Ferencz elnökle alatt ma ülést tar-
tott. A bizottság elnöke, *Kossuth* Fe-
rencz és a Budapesten időző tarok
egész nap munkában vannak. Még
mindig a jelölések ügyével vannak el-
foglalva. Temérdek levél, távirat és
igen sok küldöttség érkezik a vidékről.
Ez utóbbiak leginkább jelöltet kérnek.
Aradmegyéből ma Károlyi Gyula gróf
vezetésével nagy küldöttség érkezett,
amely Dessewffy Aurél gróf támogatá-
sát kérte a pécskai kerületben. A ve-
zérő bizottság elfogadta dr. *Benedek*
Jánosnak a magyar néphez intézendő,
talpraesett, ötletes felhívását, amelyet
a bizottság kinyomat. Nagy megbotrán-
kozást keltett, hogy az ügyész Lengyel
Zoltán letartóztatását kérte, holott Len-
gyel előre bejelentette, hogy hol van.
A vezérő bizottság megbizta Holló
Lajost, hogy az ország tisztviselőihez
felhívást intézzen és az ellenzékhez
való csatlakozásra hívja fel az alkot-
mánytipró Tisza-kormány ellen. Holló
Lajos holnapra készíti el a felhívást,
amelyet az ellenzéki lapokban tesznek
közzé.

Az ex-lexes választások ellen.

Kecskemét, január 9. A város
mai közgyűlésén 33 szótöbbséggel fo-
gadták el az Iványosi Szabó László
indítványát, amely szerint az ex-
lexes választást törvénytelenek tartják,
ellene tiltakoznak, a kormány iránt
bizalmatlansággal viseltetnek és fel-
íratot intéznek a képviselőházhoz. A
közgyűlési határozat nagy örömet
keltett a városban. Egészen bizonyos,
hogy a város mindkét kerületében
a függetlenségi és 48-as párt je-
löltjei fognak győzni.

Eger, január 9. A város mai
közgyűlésén egyhangulag óvást emeltek
az ex-lexes választás ellen és tiltakoz-
tak ellene. A választást 26-ára tüzték
ki. Szederkényi Nándor Kossuth-párti
győzelme bizonyos. Ellenjelöltje még
nincs.

Lehetséges-e a kibontakozás?

Budapest, január 9. A szabad-
elvű párt mérsékeltbb köreire nagyon ki-
jószerítő hatással vannak a választási
izgalmak. Már is erősen hangsúlyoz-
zák, hogy Tisza István bukott ember
és a kibontakozást egyedül az And-
rássy-csoport hozhatja létre. Andrásy
Gyula gróf szerintök is a jövő embere.

Tisza a boszuálló.

Budapest, január 9. A szabad-
elvű párt választási irodájában nagy az
élénkség. Tisza még a lehetetlenséget
is meg akarja kíséreni, de már is
nagyon csüggedt. Vojnits István báró
és Dániel Gábor intézik a párt ügyeit.
A pártkasszából is erősen fogy a pénz,
bár szükecskén bálnak vele. A 30
proskribált ellenzéki közül megeléged-
nek Tisza már a felével is. A legnagyobb
sulyt fekteti arra, hogy gróf Andrásy
Gyula és Tivadar, Polónyi Géza, Eöt-
vös Károly, Vázsonyi Vilmos, Bartha
Miklós, báró Bánffy Dezső, Kubik
Béla, Eitner Zsigmond, Pap Zoltán,
Lengyel Zoltán, Pozsgay Miklós és
Ugron Gábor kibukjanak. Ez azonban
aligha sikerül.

Lengyel Zoltánt elővezetik.

Budapest, január 9. A törvény-
szék dr. Lengyel Zoltán sajtóperében
ugy döntött, hogy a tárgyalást elha-
lasztja és mert Lengyel Zoltán eljárá-
sában nyílt engedetlenséget lát, *elő-
fogja vezetettetni az új tárgyalásra.*
Letartóztatását azért nem rendelte el
a törvényszék, mert nincs ismeretlen
helyen, nem rejtőzik és lappang, szö-
késben levőnek nem tekinthető, mert
Budapesten lapja és ügyvédi iro-
dája van.

Képviselőjelölés.

Kisvárdá, január 9. Az egyesült
ellenzék nagy lelkesedéssel dr. *Hra-
bovszky* Guidó ügyvédet kiáltotta ki
jelöltül, aki a jelöltséget el is fogadta
függetlenségi programmal.

Az orosz portarturi veszteségei.

Tokio, január 9. A hivatalos ada-
tokból megállapítható, hogy az oroszok
veszteségei Port-Arturnál a 25.000 em-
bert meghaladja. A japánok vesztesége
majdnem kétszer annyi.

Tisza és a fekete kéz.

Newyork, január 9. Hónapok óta
működik Amerikában, de leginkább
Newyork és vidékén, a maffiához ha-
sonló szervezetű „fekete kéz.” Ennek
a szövetezettek egyik tagja, Wentzner
Ignác magyarországi kivándorolt le-
velet irt az „erős kéz”-nek, Tisza Pis-
tának és 2000 dollárt követelt tőle
váltságdíj (sokra becsülte!) az éle-
téért, mert ha nem fizet, a „fekete
kéz” egyik tagja Európába jön és el-
pusztítja. Még karácsony előttre ígérte ezt
a fekete kéz. Tisza Pista azonban, lévén
küszöbön a választások, egyetlen fi-
tyinget sem nélkülözhetvén a newyorki

osztrák-magyar konzulátusnak küldte
el a levelet, amely a rendőrség segít-
ségével kinyomozta Wentzner Ignácot,
akit ma, mint Tiszát kábelen értesítet-
ték, le is tartóztattak.

Veszedelemes leánykereskedő.

Letartóztatták Szabadkán.

A napokban Budapesten járt egy
veszedelmes leánykereskedő s mikor
az áruból kellő mennyiséget összesze-
dett, tovább állott, haza azonban nem
juthatott, mert a szabadkai rendőrség
letartóztatta. A rendőrség úgy jutott az
egzotikus csavargóhoz, hogy a zsidó
hitközség értesítette egy gyanus kére-
gető felől, aki magát Braun Viktor
tunisi ékszerésznek adja ki. Előállí-
tották és ekkor a magát tunisi éksze-
résznek nevező 25—28 éves ember
fantasztikus történettel állott elő.

Öt hónappal ezelőtt — így mon-
dotta — 1400 frank értékű ékszerrel
Berlinből Tuniszba készült, de nem
folytathatta utját, mert Budapesten
az összes ékszereket a pénzével
együtt elvesztette (?) Azóta Magyar-
ország nagyobb városaiban tartózkod-
dik és pénzt gyűjt tuniszi utjához. A
rendőrség megmotozta a tuniszi ék-
szerész ruháját és kézitáskáját s *tö-
mérdek nőktől írott levelet talált
nála s egy fényképet is.*

A levelek magyarul, németül,
franciául, törökül, arabul s spanyol-
ul vannak írva s mindezek felül
még szláv nyelveken is beszél a Mez-
zofanti tehetségű világcsavargó.

A talált levelek között volt egy,
amelyet a szélhámos állítólagos meny-
asszonyának Serajevóba czimezve pos-
tára akart adni. Ebből a levélből az
tünt ki, hogy az állítólagos tuniszi ék-
szerészt Baron Mózesnek hívják.

A rendőrség mindezekből azt kö-
vetkezteti, hogy Baron Mózes nem
tunisi, hanem spanyol zsidó és leány-
kereskedő, vagy pedig házasságszé-
delgő. Bizonyosra vehető ezek után,
hogy az állítólagos szerajevói meny-
asszony is egy olyan leány, akit a
szélhámos értékesíteni akar. A sok
nyelvű csavargó a számos bizonyíték
ellenére is megmarad amellett, hogy ő
tunisi ékszerész. A rendőrség szük-
séges elővigyázatosságból fogva tartja
az állítólagos Baron Mózes s nem
engedi szabadon mindaddig, míg ed-
digi működése felől tudomást nem
szerez. Evégből ma táviratokat küldött
szét Budapestre és Szerajevóba s rövid
idő múlva ki fog derülni, hogy a szél-
hámos milyen fajtaját üzi az állí-
tőlagos tuniszi ékszerész.

Közgazdaság.

Debreczen hortobágyi gazdasága.

Számadó gulyások és csikósok fogadása.

Vasárnap tartott ülést a város ga-
dasági intéző bizottsága, amelyen felfogadtak
a számadó gulyásokat és csikósokat és be-

el-
m-
Mi-
ké-

el-
s-
g-
tr-
nav-
tal-
ben-
ráp-

Hial-
jel-
taik-
érez-
s. ne-
szak-
s ha-
ván-
meg-
elkő-

kiseb-
ván-
Istvá-

Jesz-
mont-
nak.
man-
féle-
egy-
raszt-
Melt-
Strec-
erős-
köz-
álmo-
Palág-
hang-
igazi-
hatot-
Ágos-
szere-
csüle-
együt-
állítá-
felvot-

házu-
része-
szebb-
eddig-
szemp-
gyon-
vasár-
busás-
Pedig

osztották őket a jövő évre. A beosztás a következő:

Halasközi gulya. Felügyelő gazda: Polgári Bálint, helyettese Lada István, számadó gulyás és csikós Hajas István.

Pentezugi gazdaság. Felügyelő gazda: Bányai Péter, számadó gulyás és csikós Gál Lajos.

Faluvéghalmi gazdaság. Felügyelő gazda: Juhász István, számadó gulyás és csikós Dózsa László.

Mátamegetti tinógulya. Felügyelő gazda: Zöld Mihály, számadó gulyás és csikós Kis András.

Papegyházi gazdaság. Felügyelő gazda: Polgári József, számadó gulyás és csikós Kapitány János.

Sároséri gazdaság. Felügyelő gazda: Szentesi János, számadó gulyás és csikós Kaplanczi Sándor.

Háromasi gazdaság. Felügyelő gazda: Erdei Péter, számadó gulyás Szalontai József, csikós Hajós József.

Az ökörgulyánál felügyelő gazda: Kertész István, gulyás Fülöp János.

Bikagulya és sertésnyájak. Felügyelő gazda Balogh Ferencz, bikagulyás Tóth Mihály.

Macskatelki tinógulya. Felügyelő gazda: Boldog Sándor, gulyás Vig Imre.

Feketeréti tinógulya. Felügyelő gazda ifju Kertész István, gulyás Ferge Péter.

Szüzgulya. Felügyelő gazda Szücs István, gulyás Hüse István.

Czifra csikósok; Nagy József, Hüse Gábor, Pecze István, Székelyhidi Mihály és Hajas Matyás.

Törzsgulyás Hajas János. A juhtartó gazdaság felügyelő gazdája Horváth János és ifju Kertész János.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1904. január 9.

Készáru 10 fillérrel olcsóbb.	
1905. októberi buza	17.40.—42
1905. áprilisi buza	19.80.—82
októberi rozs	14.06.—08
1905. áprilisi rozs	15.50.—52
októberi zab	—
1905. áprilisi zab	14.14.—16
1905. májusi tengeri	14.92.—94
juliusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repce	22.—10

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]
(Orosz eredetiből.)

Vladimirt hirtelen valami kínos gondolat ragadta meg. És rekedtesen kérdezte: — Talán valakit sajnál itt hagyni? Talán a szívet érinti a válás? . . . Ekkor még megérttem a helyzetét.

A lányka nyíltan tisztán tekintett Vladimirra.

— Értem, hogy mire céloz, de szó sincs róla. Atyám akarja, hogy a kíséremhez menjek nőül. Távoli rokonunk. Nehány év óta együtt küzködnek az erdei csárdában.

— És ön utálja ezt az embert?

— Ki mondta ezt? rémüldözött a fiatal lányka.

— Ön említett az imént egy bizonyos férfit, akit ön gyűlöl! válaszolta a titkos rendőr.

Katinka szemei különös kifejezéstől ragyogtak meg.

— Igen! Gyűlölöm, utálom ezt a férfit. Borzalom fog el, ha atyám ezen rossz szellemére gondolok. Bevallom, miatta akartam öngyilkosságot elkövetni . . . És e vallomás után a szegény lányka kimerülten rogyott vissza a keveretre.

Vladimir pihegve kiáltá: — Anyám! Ezt a szerencsétlent meg kell védeni ettől a két embertől. Itt valami titok rejlik, a mely elpusztítja ezt a szerencsétlen teremtést. Most csak hadd pihenje ki magát. A te áldott kezéd alatt a legjobb helyen lesz.

[Folytatjuk]

Nyílttér.

Mérnökiirodánkat Debreczenben

Bank-palota, I. főlépcső, II. emelet 28. szám alatt

megnyitottuk.

Sipos és Szász

⇒⇒ mérnökök. ⇐⇐

A tavalyi

Petroleum forrás

megeredt

NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kence és petroleum gyári raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobozonként 16 kr.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Selymek

Victória Messaline, Luissienne

Selyem batist

minden színben.

Finom Ruhaszövetekből, ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabásu

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal [vörös s fekete nyomás sárga papíron] van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

DORSCH májolaj

törvényszékiileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszerárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Borsy-féle pemetefü cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható Bud-i cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Kossuth utca 15. számú háznál egy bolt-helyiség kiadó. Értekezhetni Dr. Kiss György ügyvédnél.

Ekszer- és óra javításokat legolcsóbban vállal Pintér Gusztáv érás- és ékszerész Piacz-utca főtözsde mellett. Ugyanott ezüst sarkantyuk legjutányosabb árban kaphatók.

Szobaborendezésekhez plüs és bőr képkerekek és fali díszek modern kivitelben készíttetnek **Antalfy** díszművesnél Piacz-u. 31.

Májusra keresek Miklós vagy Szentanna részén bérbe egy házat vagy három szobás lakást. Cím a kiadóhivatalba.

Benzinmotorral berendezett köleskása és daráló malom házzal együtt vagy csak a majdnem új berendezés; betegség miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Fiatal izr. segéd kerestetik a hó 15-ére ki a fűszer-, vas- és rőfös szakban jártas. Cím a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Jó házilag készített boreczet eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban

Nyugalmazott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Címe a kiadóhivatalban.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható
Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Választási zászlók és tollak

olcsóbban mint bárhol

HOFFMANN és KRONOVITZ

nyomdájában

DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

kaphatók.

Arjegyzék kívánatra azonnal küldetik.

Expediálás naponta.

ÉRTESÍTÉS.

Tömeges érdeklődés folytán ez uton köztudomásra adjuk, miszerint **FÉRFI-, FIU- és LEÁNYKA RUHÁKBÓL** választékot sem vidékre, sem pedig helyben nem küldünk. Ellenben mindazoknak, kik az eddig még nem létezett olcsó árakat élvezni akarják ajánljuk, hogy mielőbb jöjjenek és vásároljanak mert a raktár rohamosan fogy, a választék apad és csak **NAPOKIG KAPHATÓ.**

Tisztelettel

a férfi-, fiu- és leányka ruhacsarnok vezetőse

Debreczen, Piacz-utca **CSANAK-HÁZ.**